

Қарастырылды:

ҚР Мәдениет және ақпарат
министрлігінің «Күләш
Байсейітова атындағы дарынды
балаларға арналған РММОМИ»
РММ педагогикалық кеңесінде

Хаттама

№ 4 «20» 03 2024 ж.

Бекітемін:

ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің
«Күләш Байсейітова атындағы дарынды
балаларға арналған РММОМИ»
директоры
Ақсәтін

№ 19 20.03.2024 ж.

**Күләш Байсейітова атындағы дарынды балаларға арналған РММОМИ
психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру
ЕРЕЖЕСІ**

1. Жалпы қағидалары

1.1 «Күләш Байсейітова атындағы дарынды балаларға арналған РММОМИ» РММ психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру Ережесі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 Бұйрығы мен Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңының 5-бап 31-тармақшасына сәйкес әзірленді.

1.2. Сүйемелдеу қызметі келесі бағыттарды қамтиды:

1) Оқушылардың психологиялық және әлеуметтік әл-ауқатын сақтауға бағытталған қызметті жүзеге асыру. Бала құқықтарын қорғау жөніндегі конвенцияға және ҚР басқа да заңнамалық актілеріне сәйкес жеке адамның құқықтарын қорғауға жәрдемдесу;

2) Білім алушылардың психологиялық жас ерекшеліктерін ескере отырып, жұмысты жоспарлау және ұйымдастыру, білім алушыларға, тәрбиеленушілерге, оқушылардың ата-аналарына немесе оларды алмастыратын тұлғаларға, педагогикалық ұжымға әр жас кезеңінде оқушылардың нақты психологиялық мәселелерін шешуде көмек көрсету. Балалардың эмоционалды әл-ауқатын, тиімді дамуын қамтамасыз етеді, музыкалық дарынды балалармен олардың жеке психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық, түзету жұмыстарын жүргізу;

3) Оқушылардың даму дәрежесін анықтау, балалар мен жасөспірімдердің әлеуметтік дамуының бұзылуын диагностикалау, психологиялық-педагогикалық түзету жүргізу. Оқушылардың жеке және гендерлік ерекшеліктерін ескере отырып, психологиялық қызметтің дамытушы және түзету бағдарламаларын әзірлеу, олардың кәсіби өзін-өзі анықтау мәселелерінде әртүрлі өмірлік жағдайларда бағдарлауға дайындығын дамытуға ықпал ету;

4) Музыкалық дарынды білім алушыларға психологиялық қолдау көрсету, олардың шығармашылық дамуына, тұрақты кәсіби қызығушылықтары мен бейімділігін қалыптастыруға ықпал ету. Мектепте қолайлы психологиялық климат құру бойынша жұмыс жүргізу, мұғалімдердің балалармен қарым-қатынас формаларын жақсартуға ықпал ету (ересек-бала) және педагогикалық ұжымда қарым-қатынас формаларын оңтайландыру. Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың психологиялық денсаулығына қамқорлық жасайды, баланың ішкі әлеміне, оның сезімдері мен тәжірибелеріне, хоббиі мен қызығушылықтарына, қабілеттері мен біліміне, өзіне, құрдастарына, ересектерге, қоршаған әлемге, болып жатқан отбасылық және әлеуметтік оқиғаларға, өмірге деген көзқарасына назар аудару;

5) Оқушыларды конкурстарға, сынып концерттеріне және басқа да сахналық қойылымдарға дайындау кезінде психологиялық көмек ұйымдастыру. «Эмоционалды құзыреттілікті» қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізу, яғни өз сезімдері мен тілектерін тиімді басқару мүмкіндігін беру. Оқушыларды конкурстарға дайындау кезінде, шығармашылық орта мен салауатты бәсекелестік атмосферасын құру, оқушылардың жеке

психологиялық сипаттамаларын ескере отырып, сыни ойлау қабілеттерін дамыту бойынша педагогтарға көмек көрсету;

6) Педагогикалық ұжым мен ата-аналарға психологиялық білім беруді жүзеге асыру, музыкалық дарынды оқушыларға психологиялық қолдау көрсету бойынша ұсыныстар әзірлеу, консультациялық көмек көрсету. Өз құзыреті шегінде мектеп-интернат оқушыларына, мектеп жанындағы интернат тәрбиеленушілеріне, педагогтарға, оқушылардың ата-аналарына немесе оларды алмастыратын адамдарға кәсіби және жеке мәселелер бойынша кеңес беру;

7) Мұғалімдермен, сынып жетекшілерімен бірге мектепте оқуға психологиялық дайындықты ерте анықтау мақсатында балаларды бірінші сыныптарға қабылдауға қатысу мектепте болған алғашқы күндерден бастап оларды оқу қызметіне толыққанды енгізуді қамтамасыз ету үшін балалармен жеке жұмыс бағдарламасын әзірлеу;

8) Жаңа кезеңде оқуға психологиялық дайындығын ескере отырып, мұғаліммен бірге балалармен жеке жұмыс бағдарламасын құра отырып, бастауыш мектептен орта буынға ауысқан кезде балаларға психологиялық тексеру жүргізу, Баланың мінез-құлқын психологиялық талдау және оның жеке ерекшеліктерін, бейімділігі мен қабілеттерін барынша толық ашу үшін оның дамуын психологиялық-педагогикалық консилиумдар ұйымдастыру;

9) Білім беру процесінің барлық қатысушыларының: білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагог қызметкерлердің және оқушылардың немесе оларды алмастыратын адамдардың ата-аналарының мінез-құлқының толерантты психологиялық мәдениетін қамтамасыз ету;

10) Оқыту, даму, өмірлік және кәсіби өзін-өзі анықтау, ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас, өзін-өзі тәрбиелеу және т. б. мәселелері бойынша балаларға жеке және топтық кеңес беру.:

- Жеке деңгей-бұл оқушымен тікелей жеке психологиялық-педагогикалық жұмыс жасау. Ол үшін жеке жұмыстың барлық түрлерін қолдану.

- Психологиялық-педагогикалық қолдаудың топтық деңгейі дарынды және дарынды оқушылар тобымен немесе сыныпта ұйымдастыру. Мұндай жұмыстың мысалы ретінде психологиялық жайлы орта құру, сыныптастарымен жағымды қарым-қатынас жасау үшін мұғалімдердің қызметін қамтамасыз ететін топтық тренингтер, топтық кеңес беру және жұмыстың басқа түрлері болуы мүмкін; бүкіл сыныпты психологиялық сүйемелдеуді ұйымдастыру және білім беру процесіне қатысушылардың барлығының тұлға аралық қатынастарын қадағалау.

11) Оқушылар мен тәрбиеленушілер арасында киберкультура мен кибергигиенаны дамыту;

12) Білім беру процесі кезеңінде оқушылардың өмірін, денсаулығын және құқықтарын қорғауды қамтамасыз ету. Әрбір жазатайым оқиға туралы мектеп әкімшілігіне жедел хабарлау, дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету жөнінде шаралар қабылдау;

2. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметін ұйымдастырудың мақсаты мен міндеттері

2.1. Білім беру мекемесінде психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметін ұйымдастырудың мақсаты білім алушыларды табысты дамыту, оқыту және әлеуметтендіру үшін жағдай жасауға бағытталған, ағарту, диагностикалық және түзету іс-шараларының кешенін іске асыру болып табылады.

2.2. Сүйемелдеу қызметімен шешілуге тиіс мәселелер

- Білім алушылардың жеке басының құқықтары мен мүдделерін қорғау, олардың психикалық және физикалық дамуы мен оқуының қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету, психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік мәселелерді шешуге қолдау көрсету және жәрдемдесу.

- Музыкалық дарынды білім алушыларға психологиялық қолдау көрсету, олардың шығармашылық дамуына, тұрақты кәсіби қызығушылықтарын қалыптастыруға жәрдемдесу.

- Мектепте қолайлы психологиялық климат құру бойынша жұмыс жүргізу; мұғалімдердің балалармен қарым-қатынас формаларын жақсартуға ықпал ету (ересек-бала) және педагогикалық ұжымда қарым-қатынас формаларын онтайландыру.

- Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың психологиялық денсаулығына қамқорлық жасайды, баланың ішкі әлеміне, оның сезімдері мен тәжірибелеріне, хоббиі мен қызығушылықтарына, қабілеттері мен біліміне, өзіне, құрдастарына, ересектерге қоршаған әлемге, болып жатқан отбасылық және әлеуметтік оқиғаларға, өмірге деген көзқарасына назар аударады.

- Білім алушыларға дамудың, оқытудың, әлеуметтенудің өзекті міндеттерін шешуге жәрдемдесу: оқудағы қиындықтарды, эмоционалдық-еріктік саланың бұзылуын, құрдастарымен, педагогтармен, ата-аналармен қарым-қатынас проблемаларын жеңу бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру; білім беру және кәсіптік бағытты таңдауға жәрдемдесу; оқушылардың мүмкіндіктері мен қабілеттеріне сәйкес келетін білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға сүйемелдеу қызметі мамандарының қатысуы.

- Білім алушылар, педагогтар, ата-аналар арасында кеңес беру-ағарту жұмысы.

- Білім алушылар, педагогтар, ата-аналар арасында профилактикалық жұмыс және салауатты өмір салтын насихаттау.

- Байқаулар мен басқа да іс-шараларда сахналық толқуды және сәтті өнер көрсетуді жеңуге қолдау көрсету.

- Қорқыту және кемсітушілік жағдайларының, оның ішінде музыкалық байқаулардағы балалардың жетістіктері аясында кемсіту, алдын алу және оларға қарсы тұру.

- Сахналық толқуды диагностикалау және түзету.

- Оқушылардың шығармашылық мүмкіндіктерін дамытуға және іске асыруға жәрдемдесу.

- Психологиялық қолдау және ағарту мақсатында сынып жетекшілері үшін тренингтер мен шеберлік сыныптарын ұйымдастыру және өткізу

3. Қызмет жұмыстарының негізгі бағыттары

Қызмет жұмыстарының негізгі бағыттарына мыналар жатады:

3.1. *психоәлеуметтік диагностика* - білім беру мекемесінің әлеуметтік-психологиялық климатына зерттеулер жүргізу; жеке тұлғаның жеке ерекшеліктері мен бейімділігін, оның оқыту және тәрбиелеу процесінде, кәсіби өзін-өзі анықтаудағы әлеуетті мүмкіндіктерін анықтау, сондай-ақ оқудағы, дамудағы, әлеуметтік бейімделудегі қиындықтардың себептерін анықтау; әлеуметтік тәуекелдің нақты және әлеуетті топтарын анықтау;

3.2. *түзету-дамыту жұмыстары* – психокоррекциялық білім беру бағдарламаларын әзірлеу және пайдалану; білім беру процесіне қатысушылардың жалпы қабілеттерін дамыту бойынша оқушылар, ата-аналар, педагогикалық ұжым арасында тренинг, роллік ойындар, топтық пікірталастар элементтерімен әлеуметтік-психологиялық сабақтарды ұйымдастыру және өткізу;

3.3. әрбір жас кезеңінде білім алушылардың, тәрбиеленушілердің толыққанды тұлғалық дамуы мен өзін-өзі анықтауы үшін жағдай жасау мақсатында, сондай-ақ жеке тұлғаның қалыптасуы мен интеллекттің дамуындағы ықтимал бұзылулардың уақтылы алдын алу үшін білім беру процесіне қатысушыларды *психологиялық және әлеуметтік-педагогикалық ағарту*;

3.4. білім беру процесі жағдайында балалар мен жасөспірімдер ортасында болуы мүмкін қолайсыздықтардың *психологиялық және әлеуметтік-педагогикалық профилактикасы*; бейімделмейтін құбылыстардың, білім алушылардың әлеуметтік мінез-құлық фактілерінің алдын алу; тәрбие, оқыту және дамыту мәселелерінде көмек көрсету бойынша педагогтар мен ата-аналарға ұсынымдар әзірлеу; салауатты өмір салтын насихаттау;

3.5. *Ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметі*: сүйемелдеу нәтижелерін талдау және жалпылау, оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу; әдістемелік бірлестіктерге, семинар-практикумдарға, тәрбие және әлеуметтену мәселелері жөніндегі конференцияларға қатысу; денсаулық жағдайын ескере отырып, білім алушыларды сүйемелдеу бағдарламаларын

әзірлеуге және іске асыруға қатысу; инновациялық әдістемелерді меңгеру бойынша семинарлар, тренингтер мен кеңес берулерді ұйымдастыру және өткізу; психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік сүйемелдеу бойынша отандық және шетелдік ғылым мен практика жетістіктерінің деректер банкіін қалыптастыру.

4. Қызметтің жұмыс механизмдері

Жұмыс жоспарына сәйкес немесе мұғалімдер мен мектеп әкімшілігінің сұранысы бойынша оқушылардың интеллектуалды, жеке, эмоционалды-ерікті ерекшеліктерін, олардың мүдделерін зерттейді.

4.1. Қызметтің жұмысы келесі қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

- Әр балаға және оның қажеттіліктеріне жеке көзқарас.
- Проблемаларды жүйелі талдау және кешенді бағдарламалық іс-шараларды құру.
- Баланың үйлесімді дамуы - ортақ мақсатқа жету үшін ата-аналармен, мұғалімдермен және басқа мамандармен өзара әрекеттесу

• Заманауи психологиялық әдістерді меңгеру, баланың психикалық дамуындағы қандай да бір ауытқуларды жоюға бағытталған түзету-дамыту жұмысының бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, балалармен, педагогтармен, ата-аналармен проблемалық (стандартты емес) жағдайларда жұмысты ұйымдастырады. Мектеп-интернат әкімшілігіне оқушылардың мінез-құлқының стандартты емес формаларын анықтау туралы уақтылы хабарлау.

- Буллингтың және суицидтің алдын алу бойынша жұмыс жүргізу, әлеуметтік бейімделудің белсенді әдістерін қолданады. Жұмыстың барлық түрлерін жазуды және тіркеуді жүргізу, психологиялық жұмыстың нәтижелерін есепке алуды жүзеге асырады.

4.2. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу келесі жұмыс түрлерін қамтиды:

- Психологтармен және тәрбиешілермен үнемі кеңес беру.
- Сахналық толқуды түзету бойынша топтық және жеке сабақтар өткізу.
- Оқушылар үшін шығармашылық қабілеттерін дамытуға және қорқытуды жеңуге бағытталған тақырыптық іс-шаралар мен тренингтер ұйымдастыру.

4.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің жұмысы мектептің сынып жетекшілерімен және басқа педагогтарымен ынтымақтастық негізінде жүзеге асырылады.

Өзара әрекеттесу келесі шаралар арқылы жүзеге асырылады:

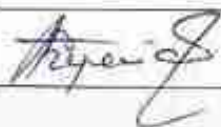
- Қызмет мамандары мен сынып жетекшілері арасында кеңес беру және тәжірибе алмасу.
- Қорқытудың алдын алу және оқушылардың шығармашылық белсенділігін қолдау бойынша жалпы мектептік іс-шараларға қатысу.
- Музыкалық дарынды балалар үшін қолайлы білім беру ортасын құруға бағытталған бірлескен іс-шаралар мен жобаларды ұйымдастыру.

5. Қорытынды

5.1. Осы Ереже мектеп басшылығы оны бекіткен кезден бастап күшіне енеді және белгіленген тәртіпке сәйкес өзгерістер немесе толықтырулар енгізілген кезге дейін қолданылады.

5.2. Осы Ережеге барлық өзгерістер мен толықтырулар мектеп басшылығының шешімімен енгізіледі және тиісті бұйрықтармен немесе өкімдермен ресімделеді.

Дайындады:

Қызметі	Қолы	Аты-жөні
Психолог		Аденова А.К.
Келісілді:		

Директордың тәрбиежөніндегі орынбасары		Сокпаева А.А.
Менеджмент сапасы жөніндегі басшылықтың өкілі		Мусрепова М.С.
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Қоғамдық кеңестің төрағасы		Кошкарбаева А.Р.
Кадрлар бөлімінің инспекторы		Касенова Р.С.
Юрист		Болсамбеков Н.А.